

۱- کدام مطلب، در قالب نظریه اتمی دالتون نمی‌گنجد؟

- (۱) ماده از ذره‌های بسیار ریز و تجزیه ناپذیری به‌خاطم اتم به وجود می‌آید.
- (۲) همه اتم‌های یک عنصر مانند هم هستند و جرم و خواص مشابهی دارند.
- (۳) اتم‌های عنصرهای مختلف به هم متصل می‌شوند و مولکول‌ها را به وجود می‌آورند.
- (۴) بخش عمدۀ فضای درون اتم خالی است و الکترون‌ها در آن، پیرامون هسته اتم می‌چرخند.

۲- افزودن کدام ترکیب به شعله‌ی چراغ بونزن، رنگ شعله را سبز می‌کند؟

- NaBr (۴)   CaCl_۲ (۳)   MgCO_۳ (۲)   CuSO_۴ (۱)

۳- بر اساس مدل کیک کشمکشی ..... .

- (۱) اتم‌ها دارای هسته‌ای بسیار کوچک با جرم زیادند.
- (۲) جرم زیاد اتم به شمار بسیار زیاد الکترون‌های آن بستگی دارد.
- (۳) جرم اتم به شمار پروتون‌ها و نوترون‌های موجود در هسته‌ی آن وابسته است.
- (۴) الکترون‌ها با جذب انرژی، به لایه‌های بالاتر منتقل می‌شوند.

۴- دانشمندی به نام ..... نخستین بار، چهار خط طیفی را در طیف نشری اتم هیدروژن، تشخیص داد و بعدها توانست ..... دقیق آن‌ها را معین کند.

- (۱) موزلی - منشاء   (۲) موزلی - طول موج   (۳) آنگستروم - طول موج   (۴) آنگستروم - منشاء

۵- کدام مطلب درست است؟

- (۱) هیدروژن دارای سه ایزوتوب است که ناپایدارترین آن‌ها پروتیم است.
- (۲) اگر یک قطعه یخ - D_۲O را در آب سنگین بیندازیم، در آن فرو می‌رود.
- (۳) یک amu برابر با ۰/۰۸۳ جرم اتم کربن - ۱۲ است.
- (۴) ایزوتوب‌های هیدروژن، به مانند ایزوتوب‌های عنصرهای دیگر، نام‌های متفاوت دارند.

۶- کدام مطلب نادرست است؟

- (۱) کوانتوسی بودن لاز خواص ویژه دنیای مولکول‌ها، اتم‌ها و ذره‌های زیر اتمی است.
- (۲) نور رنگی لامپ‌های گازی از انتقال‌های الکترونی ناشی می‌شود.
- (۳) کوانتیده شده، به معنی تکه تکه شدن و تبدیل شدن به تکه‌های برابر با یکدیگر است.
- (۴) یونش اتم به مفهوم جذب انرژی توسط الکترون و جهش آن به تراز انرژی بالاتر است.

۷- نسبت بار به جرم، کدام ذره بیشتر است؟ (بدون توجه به علامت بار الکتریکی)

- (۱) الکترون   (۲) پروتون   (۳) یون لیتیم پایدار   (۴) هسته دوتریم

۸- دانشمندی به نام ..... با تجربه دریافت که فرکانس پرتوهای X عنصرها با افزایش جرم اتمی آنها، افزایش می‌یابد و با این کار ..... .

- (۱) موزلی - به کشف عدد اتمی دست یافت.
- (۲) زمینه را برای کشف پروتون فراهم آورد.
- (۳) رادرفورد - زمینه را برای کشف پروتون فراهم آورد.   (۴) رادرفورد - به کشف عدد اتمی دست یافت.

۹- اگر جرم پروتون و نوترون به تقریب یکسان و برابر $1/674 \times 10^{-24}$ گرم و جرم الکترون برابر $9/1 \times 10^{-28}$ گرم در

- نظر گرفته شود. جرم اتم تریتیم، برابر چند واحد جرم اتمی می‌شود؟ (g) $10 \times 1/66 \times 10^{-24} = 1 \text{amu}$
- (۱) ۳/۰۰۶   (۲) ۳/۰۰۲   (۳) ۳/۰۰۴   (۴) ۳/۰۰۳

- ۱۰- کدام گزینه بخشی از نظریه اتمی بور نیست؟
- (۱) الکترون برانگیخته، هنگام بازگشت به حالت پایه، انرژی اضافی را با انتشار نور با طول موج معینی از دست می‌دهد.
  - (۲) پیرامون هسته اتم، شمار محدودی از ترازهای انرژی وجود دارد و الکترون مجاز است در آنها دور هسته گردش کند.
  - (۳) انرژی الکترون در اتم کوانتیده است.
  - (۴) حالتی در اتم که کمترین انرژی را دارد، حالت پایه می‌گویند.
- ۱۱- در کدام گزینه، کاری را که به دانشمند نسبت داده شده است، نادرست است؟
- (۱) کشف برقکافت - مایکل فارادی
  - (۲) کشف هسته اتم - رادرفورد
  - (۳) کشف نوترون - چادویک
  - (۴) محاسبه واحدهای بار مثبت هسته اتم (عدداتمی) - موزلی
- ۱۲- رادرفورد به کمک مشاهدههای خود از بمباران ورقه‌ی نازک طلا به وسیله پرتوهای پرانرژی آلفا، توانست ..... و ..... را به طور تقریبی حساب کند.
- (۱) جرم الکترون - جرم اتم طلا
  - (۲) قطر اتم طلا - قطر هسته اتم طلا
  - (۳) شمار الکترونهای اتم طلا - جرم هسته اتم طلا
- ۱۳- اگر شمار الکترونهای یون یکی از ایزوتوپ‌های نقره (Ag^{+}) برابر ۴۶ و شمار نوترون‌های آن برابر ۶۰ باشد، شمار نوکلئون‌ها، عدد جرمی و جرم اتمی تقریبی این یون بر حسب amu، به ترتیب از راست به چپ کدام است؟
- (۱) ۱۰۷، ۱۰۶، ۱۰۶ (۲) ۱۰۷، ۱۰۷، ۴۷ (۳) ۱۰۷، ۱۰۷، ۱۰۶ (۴) ۱۰۶، ۴۶
- ۱۴- بررسی تغییر انرژی‌های یونش متوالی اتم ${}_{12}\text{Mg}$ نشان می‌دهد که نسبت ..... از نسبت ..... بزرگ است.
- (۱) IE_{12} به IE_{11} , IE_{11} به IE_{10}
  - (۲) IE_1 به IE_2 , IE_2 به IE_3
  - (۳) IE_3 به IE_4 , IE_4 به IE_1
- ۱۵- در کدام اتم، شمار الکترونهای زیر لایه‌ی ${}^3\text{d}$ ، برابر نصف شمار الکترونهای زیر لایه‌ی ${}^3\text{p}$ است؟
- (۱) ${}_{22}\text{Ti}$ (۲) ${}_{23}\text{V}$ (۳) ${}_{24}\text{Cr}$ (۴) ${}_{25}\text{Mn}$
- ۱۶- کدام مجموعه از عددهای کوانتمی برای مشخص کردن مکان الکترون در فضای پیرامون هسته اتم هیدروژن، کفايت می‌کند؟
- (۱) m_l و m_s (۲) n و m_s (۳) n و m_l (۴) m_l و m_s
- ۱۷- کدام مطلب درست است؟
- (۱) عنصری با عدد اتمی ۲۱ دارای یک الکترون ظرفیتی است.
  - (۲) تعداد اوربیتال‌های موجود در هر زیرلایه، یک واحد بیشتر از عدد کوانتمی اوربیتالی آن زیرلایه است.
  - (۳) حرکت اوربیتالی الکترون سبب می‌شود تا این ذرهی زیراتمی به یک آهنربای ریز تبدیل شود.
  - (۴) توجیه برخی خواص فیزیکی اتم‌ها با نسبت دادن حضور دو الکترون در یک اوربیتال امکان‌پذیر است.

۱۸- کدام عبارت درست است؟

- (۱) ارسسطو، سه عنصر خاک، آب و آتش را به عنصر پیشنهادی تالس اضافه کرد.
- (۲) جرم اتمی میانگین عنصرها را نمی‌توان بر اساس نظریه اتمی دالتون توجیه کرد.
- (۳) به نظر بویل، شیمی، علمی تجربی است که علاوه بر ابزارهای یونانیان باستان، به مشاهده دقیق پدیده‌ها، نیازمند است.
- (۴) بلافاصله پس از انتشار کتاب «شیمی دان شکاک» توسط رابرت بویل، جان دالتون نظریه اتمی خود را در هفت بند، ارائه کرد.

۱۹- اگر جرم الکترون برابر 10^{-28} گرم باشد، جرم تقریبی 10^{-24} اتم دوتریم برابر چند گرم خواهد بود؟ (جرم پروتون و جرم نوترون را یکسان و 1.67×10^{-24} برابر جرم الکترون در نظر بگیرید).

$$(1) \frac{3}{1239} \quad (2) \frac{3}{1932} \quad (3) \frac{3}{3129} \quad (4) \frac{3}{3921}$$

۲۰- کدام آرایش الکترونی برای زیر لایه‌ی آخر اتم C، مخالف اصل طرد پائولی است؟

۲۱- نوزدهمین الکترون اتم V با بیست و سومین الکترون آن در کدام عده‌های کوانتمی تفاوت دارند؟

$$(1) m_s, m_l \quad (2) m_l, n \quad (3) 1, n \quad (4) 1, m_l$$

۲۲- کدام مطلب نادرست است؟

- (۱) شمار عنصرهای دسته‌ی d از شمار عنصرهای اصلی کمتر است.
- (۲) اولین عنصر واسطه‌ی تناوب چهارم، بیش از کشف، اکابر نام داشت.
- (۳) عنصرهای $_{28}^{44}\text{Ru}$, $_{44}^{77}\text{Ir}$, $_{28}^{44}\text{Ni}$ همگی در گروه VIIIB جدول تناوبی قرار دارند.
- (۴) اتم هر عنصر واسطه‌ی تناوب پنجم، دست کم دارای یک الکترون با عدد کوانتمی $n = 5$ و $n = 2$ است.

۲۳- کربن طبیعی به طور عمده شامل دو ایزوتوب C^{12} با جرم اتمی ۱۲ و C^{13} با جرم اتمی $\frac{13}{12}$ است. با توجه به این که جرم اتمی میانگین کربن برابر 12.01 است، درصد فراوانی C^{12} به تقریب کدام است

$$(1) \frac{97}{8} \quad (2) \frac{98}{7} \quad (3) \frac{99}{7} \quad (4) \frac{1}{2}$$

۲۴- در لایه‌ی الکترونی چهارم اتم‌ها، حداقل چند الکترون با عده‌های کوانتمی $m_s = +\frac{1}{2}$, $m_l = +1$ می‌تواند وجود داشته باشد؟

$$(1) ۳ \quad (2) ۶ \quad (3) ۸ \quad (4) ۲$$

۲۵- ماهیت پرتوهای ..... از جنس ..... است و در یک میدان الکتریکی ..... می‌شوند.

- (۱) بتا - الکترون‌های پرانرژی - به سوی قطب منفی منحرف
- (۲) بتا - تابش‌های الکترومغناطیسی - به سوی قطب مثبت منحرف
- (۳) گاما - الکترون‌های پرانرژی - بدون انحراف از مسیر اولیه، خارج
- (۴) گاما - تابش‌های الکترومغناطیسی - بدون انحراف از مسیر اولیه، خارج

- ۲۶- در کدام مورد، نتیجه آزمایش با لامپ کاتدی با موردهای دیگر یکسان نیست؟
- (۱) وجود اندکی هوا در لوله
  - (۲) وارد کردن لندی گاز هیدروژن در لوله
  - (۳) تغییر جنس کاتد از مس به آهن

- ۲۷- رادرفورد، بر این باور بود که .....
- (۱) جرم اتم به شمار الکترون های آن وابسته است.
  - (۲) دو الکترون در یک اوربیتال با اسپین ناهمسو قرار می گیرند.
  - (۳) وجود ذره های بدون بار با جرمی برابر جرم پروتون در هسته اتم ضروری است.
  - (۴) پرتوهای X همانند پرتوهای کاتدی جریانی از الکترون های پرانرژی اند.

- ۲۸- در اتم ..... نسبت شمار ..... های هم انرژی موجود در لایه الکترونی ..... به شمار اوربیتال های هم انرژی موجود در لایه الکترونی .... که دارای عدد کوانتموی مغناطیسی یکسان هستند، برابر با ..... است.
- (۱) دوتریم - اوربیتال - دوم - چهارم - $\frac{1}{4}$
  - (۲) پروتیم - زیرلایه - چهارم - دوم - $\frac{1}{4}$
  - (۳) دوتریم - اوربیتال - سوم - چهارم - $\frac{1}{4}$

۲۹- تفاوت اتم $^{51}_{32}\text{Cr}$ با اتم $^{47}_{32}\text{Ag}$ در کدام مورد است؟

- (۱) شمار الکترون های ظرفیتی
- (۲) تشکیل کاتیونی پایدار با بار + ۱
- (۳) آرایش الکترونی بیرونی ترین زیرلایه

- ۳۰- عنصری با عدد اتمی ۲۲، در گروه .. جدول تناوبی جای دارد و در اتم آن ..... اوربیتال از الکترون ..... شده و دارای ..... الکترون ظرفیتی است.
- (۱) IVB، ۱۰، پر، ۴
  - (۲) IIB، ۱۲، اشغال، ۲
  - (۳) IIB، ۱۰، پر، ۴

- ۳۱- دستگاه طیف بین، توسط ..... کشف شد و به کمک آن معلوم شد که طیف نشری فلزها ..... است و ..... و جنس پرتوها در این دستگاه مشابه اشعه ..... است.
- (۱) بونزن - خطی - هر فلز طیف نشری خطی ویژه خود را دارد - X
  - (۲) رادرفورد - خطی - هر فلز، طیف نشری خطی ویژه خود را دارد - β
  - (۳) رادرفورد - رنگی - همه فلزها، طیف نشری مشابه هم دارند - X
  - (۴) بونزن - رنگی - همه فلزها، طیف نشری مشابه هم دارند - β

- ۳۲- سی و یکمین و سی و پنجمین الکترون در اتم ^{35}Br ، در حالت پایه، در کدام دو عدد کوانتموی با هم تفاوت دارند؟
- (۱) اصلی و اسپینی
  - (۲) اصلی و اوربیتالی
  - (۳) مغناطیسی و اسپینی
  - (۴) مغناطیسی و اوربیتالی

۳۳- کدام گزینه درست است؟

- (۱) در اتم تیتانیم $^{48}_{22}\text{Ti}$ ، تنها دو الکترون دارای مجموعه عدهای کوانتموی $n = 3$ ، $n = 2$ ، $n = 1$ و $m_s = \pm \frac{1}{2}$ اند.
- (۲) عدد کوانتموی اصلی n ، نخستین بار توسط شرودینگر برای محاسبه انرژی الکترون در اتم ارائه شد.
- (۳) شمار الکترون های با اسپین $\frac{1}{2}^+$ در اتم $^{30}_{24}\text{Zn}$ با شمار آن ها در اتم $^{48}_{24}\text{Cr}$ متفاوت است.
- (۴) چهار خط طیف نشری اتم هیدروژن، نخستین بار توسط هنری موزلی کشف شد.

تستهای سراسری ۹۵ و ۹۴ و ۹۳ و ۹۲ - سنجش

-۳۴- اگر جرم پروتون 1.67×10^{-24} g برابر جرم الکترون، جرم نوترون 1.67×10^{-24} amu در نظر گرفته شود، جرم تقریبی یک اتم ترتیبی برابر چند گرم خواهد بود؟

$$(1) \text{amu} = 1/66 \times 10^{-24} \text{g}$$

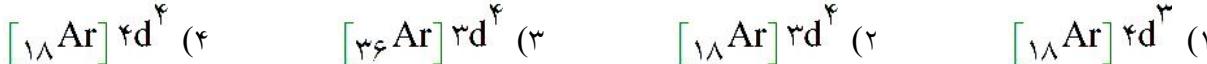
$$(2) 9/112 \times 10^{-24} \text{g}$$

$$(3) 4/34 \times 10^{-24} \text{g}$$

$$(4) 9/815 \times 10^{-24} \text{g}$$

$$(1) 4/96 \times 10^{-24} \text{g}$$

-۳۵- عنصر M در گروه VIIIB و دوره چهارم جدول تناوبی جای دارد. آرایش الکترونی یون M^{3+} کدام است؟

-۳۶- با کشف کدام دو مورد زیر، این بخش از نظریه اتمی دالتون که می‌گوید: «ماده از ذره‌های تجزیه‌ناپذیری به نام اتم ساخته شده است»، زیر سوال رفته بود؟

(۱) پدیده‌ی ایزوتوپی - وجود ذره‌های زیراتمی

(۲) پدیده‌ی ایزوتوپی - روند تناوبی تغییر خواص عنصرها

(۱) پدیده‌ی ایزوتوپی - وجود ذره‌های زیراتمی

(۲) پدیده‌ی ایزوتوپی - وجود ذره‌های زیراتمی

-۳۷- وجود هسته در اتم، وجود نوترون در هسته اتم و محاسبه بار الکترون به ترتیب، توسط کدام دانشمندان کشف یا انجام شد؟

(۱) چادویک، میلیکان، رادرفورد

(۲) چادویک، رادرفورد، میلیکان

(۱) رادرفورد، چادویک، میلیکان

(۲) رادرفورد، میلیکان، چادویک

-۳۸- در کدام اتم تفاوت شمار الکترون‌های با اسپین مخالف هم، بیشتر است؟

(۱) $Z = 34$

(۲) $Z = 25$

(۳) $Z = 20$

(۴) $Z = 24$

-۳۹- نخستین بار ..... توانست ..... خط طبیعی در طیف نشری اتم هیدروژن را تشخیص دهد و ۹ سال بعد ..... هریک از آن‌ها را اندازه‌گیری کند.

(۱) آنگستروم - چهارده - فرکانس

(۲) آنگستروم - چهار - طول موج

(۱) موزلی - چهارده - فرکانس

(۲) موزلی - چهار - طول موج

-۴۰- نسبت شمار الکترون‌های اتم $Cu = 29$ که عده‌های کوانتمومی $m_l = 1 = 2$ دارند به شمار الکترون‌هایی که عدد کوانتمومی $m_l = 1 = 1$ دارند، کدام است؟

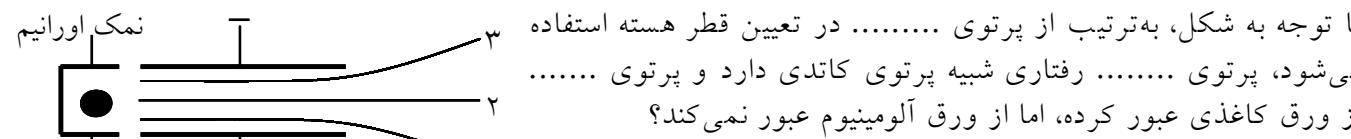
(۱) $\frac{1}{5}$

(۲) $\frac{5}{3}$

(۳) $\frac{5}{6}$

(۴) $\frac{1}{4}$

-۴۱- با توجه به شکل، به ترتیب از پرتوی ..... در تعیین قطر هسته استفاده می‌شود، پرتوی ..... رفتاری شبیه پرتوی کاتدی دارد و پرتوی ..... از ورق کاغذی عبور کرده، اما از ورق آلومینیوم عبور نمی‌کند؟

- (۱) ۱، ۳، ۲ (۲) ۱، ۳، ۲ (۳) ۱، ۱، ۳ (۴) ۱، ۳، ۲

-۴۲- بیشینه‌ی گنجایش لایه‌ی چهارم در اتم‌ها ..... الکtron است و در این لایه، وجود الکترونی با مجموعه عده‌های کوانتمومی $m_l = 4$ ، $n = 2 = 1$ و ..... امکان‌پذیر است.

$$(1) m_l = +3, 32 \quad (2) m_l = -3, 16 \quad (3) m_l = -2, 32 \quad (4) m_l = +2, 16$$

۴۳- در کدام نوع گونه‌ی شیمیایی زیر، شمار الکترون‌های زیر لایه‌ی $3d$ در یک گونه دو برابر شمار الکترون‌های زیر لایه‌ی $3d$ گونه‌ی دیگری است و تفاوت شمار الکترون‌های آنها برابر ۵ است؟

۴۴- کدام اتم دارای ۶ الکtron با عدد کوانتمی $m_l = +1$ و ۱۴ الکtron با عدد کوانتمی $m_l = 0$ است؟

۴۵- کدام مطلب درست است؟

(۱) بیشینه گنجایش الکترونی هر زیرلایه، یک واحد بیشتر از عدد کوانتمی اوربیتالی آن زیر لایه است.

(۲) در نمودار تغییر انرژی‌های یونش متواالی اتم فراوان‌ترین فلز قلیایی خاکی، دو تغییر بزرگ دیده می‌شود.

(۳) مجموع جرم الکترون، پروتون و نوترون، حدوداً برابر با یک ششم جرم اتم فراوان‌ترین ایزوتوپ کربن است.

(۴) در رسم آرایش الکترونی به شیوه‌ی نمادی، هر اوربیتال را با یک مربع و هر الکtron را با یک پیکان نشان می‌دهند.

۴۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست هستند؟

- بر اساس یکی از فرض‌های مدل اتمی بور، هر چه الکtron به هسته نزدیک‌تر می‌شود، انرژی آن کاهش می‌یابد.

- مطالعه‌ی گستردگی موزلی روی پرتوهای X تولید شده از عنصرهای مختلف، زمینه‌ساز کشف دومین ذره‌ی زیراتومی شد.

- هنگامی که بر یک لوله‌ی تخلیه‌ی الکتریکی دارای گاز نيون با فشار کم، ولتاژ بالایی اعمال شود، گاز درون لوله با رنگ نارنجی مایل به سرخ به التهاب درمی‌آید.

- این دیدگاه که همه‌ی مواد از اتم ساخته شده‌اند، نخستین‌بار توسط دموکریت مطرح شد، زمانی که تالس، آبراه عنصر اصلی سازنده‌ی جهان هستی می‌دانست.

۴۷- اگر مجموع عددهای کوانتمی الکترون‌های ظرفیتی اتم چهارمین عنصر واسطه‌ی تناوب چهارم برابر با a و مجموع عددهای کوانتمی الکترون‌های آنیون تک اتمی اتم هیدروژن برابر با b باشد، نسبت a به b کدام است؟

۴۸- کدام یک از اصول نظریه‌ی اتمی تامسون با بازگشت برخی از ذره‌های آلفا با زاویه‌ای نزدیک به 180° در آزمایش رادرفورد، در تضاد است؟

(۱) اتم از نظر بار الکتریکی خنثی است.

(۲) الکترون‌ها ذره‌هایی با بار منفی‌اند.

(۳) الکترون‌ها در فضایی کروی و ابرگونه پراکنده‌اند.

(۴) اتم‌ها دارای فضایی کروی ابرگونه‌ای با بار مثبت‌اند، که بدون جرم است.

۴۹- کدام گزینه برای تکمیل عبارت «بیشینه گنجایش الکترونی .....»، نادرست است؟

(۱) هر لایه، دو برابر مجدور شماره‌ی آن لایه‌ی الکترونی است.

(۲) هر زیرلایه، دو واحد بیشتر از حاصل ضرب عدد کوانتمی اوربیتالی آن زیر لایه در عدد چهار است.

(۳) لایه‌ی الکترونی چهارم، پنج برابر مجموع عددهای کوانتمی اوربیتالی زیر لایه‌های موجود در آن است.

(۴) زیر لایه‌ای که با هفت الکtron به حالت نیمه‌پر درمی‌آید، هفت برابر عدد کوانتمی اوربیتالی زیر لایه d است.

تستهای سراسری ۹۵ و ۹۴ و ۹۳ و ۹۲ - سنجش

۵۰- کدام مطلب بخشنی از نظریه‌ی اتمی بور است؟

- (۱) الکترون اتم هیدروژن، تنها مجاز است که مقدارهای مشخصی از انرژی را اختیار کند.
- (۲) الکترون‌ها در مدارهایی به نام اوربیتال پیرامون هسته‌ی اتم در حال چرخش‌اند.
- (۳) بخش عمدۀ جرم و همه بار مثبت اتم در هسته‌ی آن مرکز است.
- (۴) دو الکترون در یک اوربیتال، دارای اسپین‌های ناهم‌سویند.

۵۱- مجموع عددۀای کوانتمی مغناطیسی الکترون‌ها در آرایش الکترونی کدام زیرلایه، مخالف صفر است؟

- d^1 (۴) d^5 (۳) p^6 (۲) p^5 (۱)

۵۲- کل در طبیعت دارای دو ایزوتوپ با جرم اتمی ^{35}amu و ^{37}amu و کربن دارای دو ایزوتوپ با جرم اتمی ^{12}amu و ^{13}amu است. تفاوت جرم مولکولی سبک‌ترین و سنگین‌ترین مولکول کربن تراکلرید، چند amu است؟

- ۹ (۴)   ۸ (۳)   ۷ (۲)   ۶ (۱)

۵۳- همه گزینه‌های زیر کاملا درست‌اند. به جز:

- (۱) زیرلایه‌ی p در لایه‌ی آخر اتم همه عنصرهای واسطه، خالی است.
- (۲) برخی از عنصرهای واسطه مانند برخی عنصرهای اصلی، یک نوع ظرفیت شناخته شده دارند.
- (۳) در عنصرهای واسطه‌ی دوره‌ی پنجم، فقط در Cd^{48} ، مجموع عددۀای کوانتمی اسپینی الکترون‌ها برابر صفر است.
- (۴) در فلزهای واسطه‌ی هر دوره، با افزایش عدد اتمی، شمار الکترون‌های لایه‌ی ظرفیت اتم و نیز ظرفیت فلز، افزایش می‌یابد.

۵۴- کدام گزینه درست است؟

- (۱) این دیدگاه که همه مواد از ذرات کوچک و تجزیه‌ناپذیری به نام اتم ساخته شده‌اند، ۲۵۰۰ سال پیش از پیشنهاد آب، خاک، آتش و هوا به عنوان عنصر، مطرح شد.
- (۲) با توجه به وجود ذرات زیراتمی، هنوز باور بر این است که اتم کوچک‌ترین ذره‌ی هر عنصر است که خواص فیزیکی و شیمیایی عنصر به ویژگی‌های آن بستگی دارد.
- (۳) بر پایه‌ی نظریه‌ی ارسسطو، دانشمندان باید به پژوهش‌های عملی در کنار فعالیت‌های نظری پردازنند.
- (۴) رابرт بویل در کتاب خود به نام شیمیدان شکاک، درستی نظریه‌ی اتمی دالتون را زیر سوال برد.

۵۵- اتم عنصر گروه IB از دوره‌ی پنجم جدول تناوبی دارای ..... الکترون جفت نشده است و در آن .....
الکترون دارای عددۀای کوانتمی $1 = 1$ و $m_l = 0$ است.

- (۱) یک، ۶ (۲) یک، ۱۲ (۳) دو، ۶ (۴) دو، ۱۲

۵۶- با توجه به ابعاد تقریبی اتم طلا و هسته آن، در یک ردیف به طول یک نانومتر، به ترتیب از راست به چپ، به‌طور فرضی چند اتم طلا و چند هسته اتم آن، جای می‌گیرد؟

- (۱) 10^5 (۲) 10^6 (۳) 10^5 (۴) 10^6

۵۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بر اثر تخلیه الکترونیکی درون گاز هیدروژن، رنگ صورتی روشن به وجود می‌آید.
- (۲) بر افزودن براده منیزیم به باروت سیاه، جرقه‌های آتش به رنگ نارنجی تولید می‌شود.
- (۳) جرج استونی، ذره‌های حمل کننده‌ی جریان برق را الکترون نامید و میلیکان توانست بار آن‌ها را حساب کند.
- (۴) بدون استفاده از منشور در دستگاه طیف‌بین، امکان مشاهده‌ی تک تک خطوط طیف‌های اتمی وجود نداشت.

-۵۸- کدام گزینه درست است؟

- (۱) در دوره‌ی چهارم، شمار الکترون‌های با اسپین $\frac{1}{2}^{+}$ در اتم عنصر گروه VB دو برابر شمار آن‌ها در اتم عنصر گروه VB است.

(۲) اجسامی در نور مریب قابل مشاهده‌اند که ابعاد آن‌ها 400 nm بیشتر باشد.

(۳) بور، بر اساس مدل اتمی پیشنهادی خود، توانست طیف نشری خطی همه اتم‌ها را توجیه کند.

- (۴) انرژی الکترون در اتم، با فاصله‌ی آن از هسته رابطه مستقیم دارد و هرچه از هسته دورتر شود، انرژی آن کاهش می‌یابد.

-۵۹- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در هیچ لمحه‌ی نمی‌توان دو الکترون با سه عدد کوانتموی یکسان یافت.

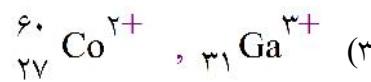
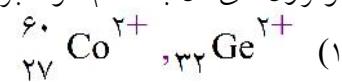
(۲) هرگاه الکترون با جذب انرژی از حالت پایه به تراز انرژی بینهایت انتقال یابد، اتم یونیده می‌شود.

- (۳) در اتم A_{30} ، همه زیرلایه‌های اشغال شده، پر شده‌اند و جمع جبری عدد کوانتموی ۱ الکترون‌ها در آن برابر صفر است.

- (۴) اوربیتال اتمی، با یک عدد کوانتموی m_1 مشخص می‌شود که جهت‌گیری آن را در فضای پیرامون هسته نشان می‌دهد.

- ۶۰- آرایش الکترونی کاتیون Zn_{30}^{2+} به ترتیب از راست به چپ با آرایش الکترونی کدام گونه یکسان بوده و شمار

نوترون‌های آن با کدام گونه برابر است؟

-۶۱- همه‌ی مطالب درست‌اند، بجز:

(۱) انرژی پرتوهای گاما از پرتوهای X و فرابنفش بیشتر است.

(۲) تخلیه‌ی الکتریکی به شرط اختلاف پتانسیل بالا، بدون اتصال مستقیم دو جسم اتفاق می‌افتد.

(۳) موفقیت میلیکان در تعیین نسبت بار به جرم الکترون، در تعیین جرم الکترون‌ها نقش اساسی داشت.

- (۴) اگر در آزمایش رادرفورد، ورقه‌ی ضخیم طلا به کار می‌رفت، نسبت شمار ذره‌های آلفای منحرف شده، افزایش می‌یافتد.

- ۶۲- عنصر واسطه‌ای که شمار الکترون‌های زیر لایه‌ی $3d$ با $4s$ در اتم آن برابر است، در کدام گروه جدول تناوبی جای دارد؟

۶B (۴)

۴B (۳)

۲B (۲)

۲B (۱)

-۶۳- کدام گزینه، درست است؟

(۱) نظریه‌ی: «مواد از ذره‌های کوچک و تجزیه‌ناپذیری به نام اتم ساخته شده‌اند»، نخستین بار توسط دالتون ارائه شد.

(۲) دالتون ضمن معرفی شیمی به عنوان علم تجربی، پژوهش‌های عملی را نیز به ابزارهای مطالعه‌ی طبیعت افزود.

(۳) ارسسطو، سه عنصر هوا، خاک و آتش را به عنصر آب افزود و این چهار عنصر را سازنده‌ی کائنات اعلام کرد.

(۴) فرایند برقکافیت‌ها، در قرن ۱۹ م. توسط فارادی کشف شد و ذرات حامل بار را الکترون نامید.

تستهای سراسری سنجش ۹۵ و ۹۴ و ۹۳ و ۹۲ - سنجش

۶۴- اگر الکترون در اتم هیدروژن، از حالت پایه به لایه $n = 5$ ، برانگیخته شود، کدام عبارت در این مورد، درست است؟
 ۱) برای یونش این اتم، انرژی کمتری نسبت به حالت پایه، نیاز است.

۲) الکترون در این حالت، انرژی کمتری نسبت به حالت پایه، دارد و از هسته دورتر است.

۳) طول موج نور نشر یافته هنگام برگشت به حالت پایه، بیشتر از برگشت به حالت $n = 2$ است.

۴) به انرژی لازم برای جدا کردن این الکترون برانگیخته در اتم، انرژی نخستین یونش هیدروژن می‌گویند.

۶۵- بیسیست و یکمین الکترون اتم Mn طبق اصل آفیا، دارای کدام مجموعه از عدهای کوآنتومی است؟

$$n = 3, l = 2, m_l = -2, m_s = +\frac{1}{2} \quad (2) \qquad n = 3, l = 2, m_l = -1, m_s = +\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$n = 4, l = 3, m_l = -2, m_s = -\frac{1}{2} \quad (4) \qquad n = 4, l = 3, m_l = -1, m_s = -\frac{1}{2} \quad (3)$$

۶۶- چند الکترون در اثر مالش باید از سطح یک کره پلاستیکی جدا شود تا تغییر وزن آن با یک ترازوی با حساسیت $1/10^{-28}$ g میلی‌گرم، قابل اندازه‌گیری باشد و این تعداد الکترون به تقریب چند کولن بار الکتریکی دارد؟ (جرم الکترون حدود

$1/78 \times 10^{-28}$ g و بار الکتریکی آن $C = 1/6 \times 10^{-19}$ است.)

$$1/66 \times 10^{-23}, 1/11 \times 10^{-23} \quad (2) \qquad 1/78 \times 10^{-22}, 3/011 \times 10^{-22} \quad (1)$$

$$1/78 \times 10^{-23}, 1/11 \times 10^{-23} \quad (4) \qquad 1/648 \times 10^{-22}, 3/011 \times 10^{-22} \quad (3)$$

۶۷- یک مول گاز کلر شامل ۲۰ درصد جرمی ^{37}Cl و ۸۰ درصد جرمی ^{35}Cl است. چگالی این گاز در شرایطی که

حجم مولی گازها برابر L باشد، چند $L \cdot g^{-1}$ است؟ (عدد جرمی را به تقریب، برابر اتم گرم هر ایزوتوپ در نظر بگیرید.)

$$1/48 \quad (4) \qquad 1/35 \quad (3) \qquad 1/22 \quad (2) \qquad 1/18 \quad (1)$$

۶۸- اتمی که دارای الکترونی با عدهای کوآنتومی $n = 3$ و $l = 1$ است، در کدام دوره و در کدام دسته از عنصرهای جدول تناوبی جای دارد؟

۱) ششم، لانتانیدها   ۲) ششم، آکتینیدها   ۳) چهارم، لانتانیدها   ۴) چهارم، آکتینیدها

۶۹- بر پایه نتایج به دست آمده از انجام آزمایش رادرفورد با ورقه‌ی نازک طلا، چند مورد از ویژگی‌های بیان شده برای اتم‌ها توسط تامسون، زیر سؤال رفت؟

$$4 \quad (4) \qquad 3 \quad (3) \qquad 2 \quad (2) \qquad 1 \quad (1)$$

۷۰- با توجه به داده‌های جدول زیر، جرم مولکولی ترکیب A_2X_3 ، چند amu است؟ (عدد جرمی را برابر جرم اتمی با یکای amu در نظر بگیرید.)

^{37}X	^{35}X	^{47}A	^{45}A	ایزوتوپ
۸۰	۲۰	۹۰	۱۰	درصد فراوانی

$$188/7 \quad (4) \qquad 198/5 \quad (3) \qquad 203/4 \quad (2) \qquad 213/6 \quad (1)$$

۷۱- در اتم کدام عنصر (به ترتیب از راست به چپ)، شمار الکترون‌های زیرلایه‌های d^3 و p^3 برابر و در اتم کدام عنصر، شمار الکترون‌های زیرلایه‌ی d^3 با شمار الکترون‌های زیرلایه‌ی s^4 برابر است؟

$$(1) Fe^{26} \text{ و } Ti^{22} \quad (2) Cr^{24} \text{ و } Fe^{26} \quad (3) Mn^{25} \text{ و } Cr^{24} \quad (4) Cr^{24} \text{ و } Ti^{22}$$

۷۲- آخرین الکترون در اتم عنصر X_{17} با آخرین الکترون در اتم عنصر Y_{53} در کدام مورد تفاوت دارد؟

 $m_L(4)$ $m_s(3)$

۱(۲)

n(1)

۷۳- چند مورد از مشاهدات زیر با توجه به بسط نظریه‌ی اتمی بور به سایر اتم‌ها، قابل توجیه است؟

• تابش نور از لامپ‌های تبلیغاتی نئونی

• پر شدن زیرلایه‌ها بر پایه‌ی قاعده‌ی هوند

• تفاوت انرژی یونش فلزهای قلیایی با یک‌دیگر

• جهت‌گیری اوربیتال‌های p در سه بعد x ، y و z

• وجود طول‌موج‌های مختلف در طیف نشری خطی اتم‌ها

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

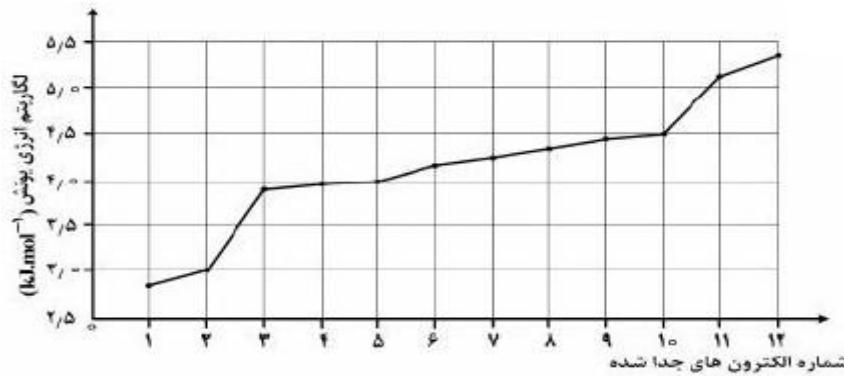
۷۴- عنصر A دارای سه ایزوتوپ A^{84} ، A^{86} و A^{88} است. اگر درصد فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ آن 20% و جرم اتمی میانگین A برابر $\frac{86}{4}$ باشد، درصد فراوانی دو ایزوتوپ دیگر به ترتیب از راست به چپ کدام‌اند؟ (عدد جرمی را به تقریب معادل جرم یک مول از هر ایزوتوپ درنظر بگیرید.)

۲۰، ۶۰(۴)

۳۰، ۵۰(۳)

۴۰، ۴۰(۲)

۶۰، ۲۰(۱)

۷۵- با توجه به شکل زیر که مربوط به انرژی‌های یونش پی‌درپی یک عنصر است، تفاوت انرژی یونش $I_E(2)$ و $I_E(5)$ به تقریب، چند کیلوژول بر مول است؟

(۱) ۱۰۰

(۲) ۹۰۰

(۳) ۱۰۰۰

(۴) ۹۰۰۰

۷۶- عنصرهای A، D و Z به صورت پی‌درپی (به ترتیب از راست به چپ) براساس افزایش عدد اتمی در دوره‌ی چهارم جدول تناوبی جای دارند. اگر A با کلر دو ترکیب پایدار ACl_2 و ACl را تشکیل دهد، کدام مورد درباره‌ی این عنصرها درست است؟

(۱) Z، فلز وابسته است و در گروه ۴ جای دارد.

(۲) X، فلزی دوظرفیتی و هم گروه فلز منیزیم است.

(۳) در بالاترین لایه‌ی الکترونی اشغال شده‌ی عنصر A، دو الکترون وجود دارد.

(۴) آخرین الکترون اتم D دارای عده‌های کوأنتومی $1 = +\frac{1}{2}$ و $m_s = -\frac{1}{2}$ است.

۷۷- اگر عنصری در گروه ۱۴ و دوره‌ی ششم جدول تناوبی جای داشته باشد، چند مورد از مطالبات زیر درباره‌ی آن درست است؟

• با عنصر Y_{33} هم گروه است.• ترکیبی با فرمول $XSOf_4$ می‌تواند تشکیل دهد.

• در آخرین زیرلایه‌ی اشغال شده‌ی اتم آن، چهار الکترون وجود دارد.

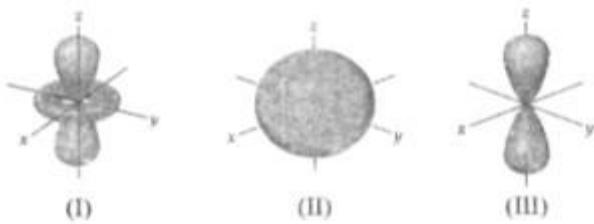
• الکترونی با عدد کوأنتومی $n=3$ در اتم آن وجود دارد.

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۷۸- با توجه به شکل که در آن، ۳ اوربیتال اتمی نمایش داده شده است، چه تعداد از مطالب پیشنهاد شده نادرست‌اند؟ (راهنمایی: عدد کوانتموی اصلی هریک از اوربیتال‌ها برابر با ۳ و عدد کوانتموی اوپیتالی آنها، متفاوت از یک‌دیگر است).

- پیشینه گنجایش الکترونی و سطح انرژی اوربیتال‌های (III) و (I) یکسان است.
- در یون فریک، هریک از اوربیتال‌های (I)، (II) و (III)، به ترتیب نیمه‌پر، پر و نیمه‌پر هستند.
- مقایسه «مجموع عدددهای کوانتموی اصلی و اوربیتالی هریک از آنها» به صورت $I > II > III$ است.
- هیچ عنصری را نمی‌توان یافت که در آرایش الکترونی حالت پایه اتم آن، اوربیتال (II) نیمه‌پر و اوربیتال (III) پر باشد.

۳ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

۷۹- اگر مقدار $1E_1$ تا $1E_4$ عنصر X از دوره سوم جدول تناوبی، به ترتیب برابر با 7739 ، 1456 ، 744 و 10547 کیلوژول بر مول باشد، کدام عبارت درباره این عنصر درست است؟
 $(1eV = 96/49 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1})$

- (۱) به دسته p جدول تناوبی تعلق داشته و در مقایسه با عنصرهای هم تناوبش در این دسته، کمترین الکترونگاتیوی را دارد.

- (۲) برای تبدیل $20 \times 10^5 \text{ g}$ اتم (g) X به همین تعداد یون تک اتمی گازی و پایدار آن، $10^{10} \times 5/7$ الکترون ولت انرژی لازم است.
- (۳) عدد اتمی این عنصر، سه برابر مجموع عدددهای کوانتموی الکترون‌های ظرفیتی اتم آن است.
- (۴) در مقایسه با عنصرهای هم گروهش، بیشترین نقطه ذوب را دارد.

۸۰- کدام بخش از نظریه اتمی تامسون با مدل اتمی رادرفورد، بیشترین تناقض را دارد؟

- (۱) اتم‌ها، ذره‌هایی خنثی‌اند.
- (۲) الکترون‌ها ذره‌هایی با بار منفی‌اند.

- (۳) فضای کروی ابرگونه، بار مثبتی برابر مجموع بار منفی الکترون‌ها دارد.
- (۴) فضای کروی ابرگونه اتم، جرمی ندارد و جرم اتم، به جرم الکترون‌های آن مربوط است.

۸۱- در یک نمونه آب که مولکول‌های آن از اتصال ایزوتوب‌های مختلف هیدروژن (^1H ، ^2D و ^3T) و اکسیژن (^{16}O ، ^{17}O و ^{18}O) تشکیل شده است، چند نوع مولکول آب می‌توان یافت که در هر مولکول، دست‌کم، یک اتم پرتوزا وجود داشته باشد؟

۳ (۴)

۶ (۳)

۹ (۲)

۱۲ (۱)

۸۲- اگر مجموع عدد کوانتموی اصلی اوربیتال‌هایی که در دوره چهارم جدول تناوبی، الکtron می‌پذیرند برابر با a و مجموع عدد کوانتموی اصلی اوربیتال‌هایی که در لایه الکترونی سوم، الکtron می‌پذیرند برابر با b باشد، کدام مطلب درست است؟

- (۱) قدر مطلق تفاضل a و b برابر با چهار است.
- (۲) مقدار a، با پیشینه گنجایش الکترونی لایه چهارم برابر است.
- (۳) مجموع a و b، با عدد اتمی یکی از عنصرهای اصلی برابر است.
- (۴) مقدار a، با عدد اتمی یکی از عنصرهای واسطه داخلی برابر است.

۸۳- در اتم کدام عنصر سمت راست، شمار الکترون‌های دارای عدددهای کوانتومی $n = 4$ و $l = 1$ با شمار الکترون‌های دارای عدددهای کوانتومی $n = 3$ و $l = 1$ در عنصر سمت چپ برابر است؟

(۱) ^{13}D ، ^{24}A (۲) ^{13}E ، ^{25}X (۳) ^{13}D ، ^{24}A (۴) ^{29}X ، ^{24}A

۸۴- با توجه به این که آرایش الکترونی یون‌های A^{3+} و X^{3-} به $3p^6$ ختم می‌شود، کدام مطلب، نادرست است؟

(۱) نافلزی از دوره‌ی سوم جدول تناوبی است که تنها یک ایزوتوپ پایدار دارد.

(۲) مجموع عدد کوانتومی مغناطیسی الکترون‌های ظرفیتی اتم عنصر A، برابر با صفر است.

(۳) مجموع عدد اتمی عنصرهای A و X، با عدد اتمی یکی از عنصرهای دسته‌ی p، برابر است.

(۴) هیچ‌یک از عنصرهای A و X، در جدولی که توسط مندلیف برای دسته‌بندی عنصرها پیشنهاد شده بود، حضور نداشتند.

۸۵- این گفته که: «در هر مولکول از یک ترکیب معین، همواره نوع و شمار نسبی اتم‌های سازنده آن یکسان است»، از ..... است و امروزه، قابل پذیرش .....

(۱) جوزف تامسون - است (۲) جان دالتون - است (۳) جان دالتون - نیست (۴) جان دالتون - نیست

۸۶- این بخش از نظریه‌ی اتمی دالتون که می‌گوید «همه اتم‌های یک عنصر یکسانند» با مشاهده کدام واقعیت، مردود شناخته شد؟

(۱) پدیده ایزوتوپی
 (۲) پدیده پرتوزایی
 (۳) وابستگی طول موج پرتوهای عنصرها به عدد اتمی آنها
 (۴) وابسته نبودن ماهیت پرتوهای کاتدی به جنس گاز درون لوله

۸۷- کدام مورد، از نتیجه‌گیری‌های آزمایش رادرفورد درباره ساختار اتم نیست؟

(۱) یک میدان الکتریکی قوی در اتم وجود دارد.

(۲) بیش‌تر حجم اتم را فضای خالی تشکیل می‌دهد.

(۳) جرم زیاد اتم، به وجود شمار زیاد الکترون‌ها در آن مربوط است.

(۴) اتم طلا، دارای هسته‌ای بسیار کوچک با جرم بسیار زیاد است.

۸۸- کدام مورد هم با مدل اتمی تامسون و هم با مدل‌های جدید و امروزی درباره ساختار اتم، هماهنگی دارد؟

(۱) نقش ناچیز الکترون‌های هر اتم در جرم آنی
 (۲) شرکت الکترون و پروتون در ساختار اتم
 (۳) پراکنده بودن الکترون‌ها و متمرکز بودن پروتون‌ها

۸۹- کدام مطلب نادرست است؟

(۱) ذره آلفا، همان‌هسته اتم هلیم است و از دو پروتون و دو نوترون تشکیل شده است.
 (۲) وجود نوترون در هسته توسط رادرفورد در سال ۱۹۲۰ پیش‌گویی و ۱۲ سال بعد توسط چادویک کشف شد.
 (۳) پروتون ذره‌ای با بار مثبت، جرم آن حدود ۲۰۰۰ برابر جرم الکترون و شمار آن در اتم‌های ایزوتوپ هر عنصر برابر است.
 (۴) نوترون ذره‌ای خشی، جرم آن اندکی بیش‌تر از جرم پروتون و شمار آن در همه اتم‌ها از شمار پروتون‌ها بیش‌تر است.

۹۰- دانشمندی به نام ..... با محاسبه‌ی مقدار بار مثبت هسته‌ی اتم برخی از فلزها، آن‌ها را بر مقدار بار الکتریکی ..... تقسیم و مشاهده کرد که نتیجه عده‌های درستی‌اند، که وی آن‌ها را ..... آن فلزها نامید.

- (۱) رادرفورد - پروتون - عدد اتمی
- (۲) رادرفورد - الکترون - عدد جرمی
- (۳) موزلی - پروتون - عدد اتمی

۹۱- اتم کربن چند ایزوتوپ دارد و کمیاب‌ترین آن کدام است؟

- (۱) سه ^{14}C
- (۲) سه ^{13}C
- (۳) چهار ^{13}C

۹۲- هنگامی که بر یک لوله‌ی تخلیه‌ی الکتریکی دارای گاز ..... با فشار ..... ، ولتاژ بالایی اعمال شود، گاز درون لوله با رنگ ..... به التهاب در می‌آید.

- (۱) هیدروژن - زیاد - صورتی روشن
- (۲) نئون - کم - نارنجی مایل به سرخ
- (۳) هیدروژن - کم - نارنجی مایل به سرخ

۹۳- کدام نوآوری از کارهای رادرفورد و همکاران وی نبود؟

- (۱) کشف وجود هسته در اتم
- (۲) کشف پدیده پرتوزایی

(۳) پی بردن به وجود سه نوع پرتو در تابش‌های مواد پرتوزا

(۴) نام‌گذاری نسبت بار هسته به بار پروتون به عنوان عدد اتمی

۹۴- پرتو ..... ، از جنس ..... است و قدرت نفوذ آن در مقایسه با پرتو ..... بیش‌تر است و برای جلوگیری از نفوذ آن باید از یک ..... استفاده کرد.

- (۱) بتا - الکترون - آلفا - ورقه آلومینیومی
- (۲) آلفا - هسته اتم هلیم - بتا - ورقه‌ی کاغذی
- (۳) آلفا - هسته‌ی اتم هلیم - بتا - قطعه ضخیم سربی

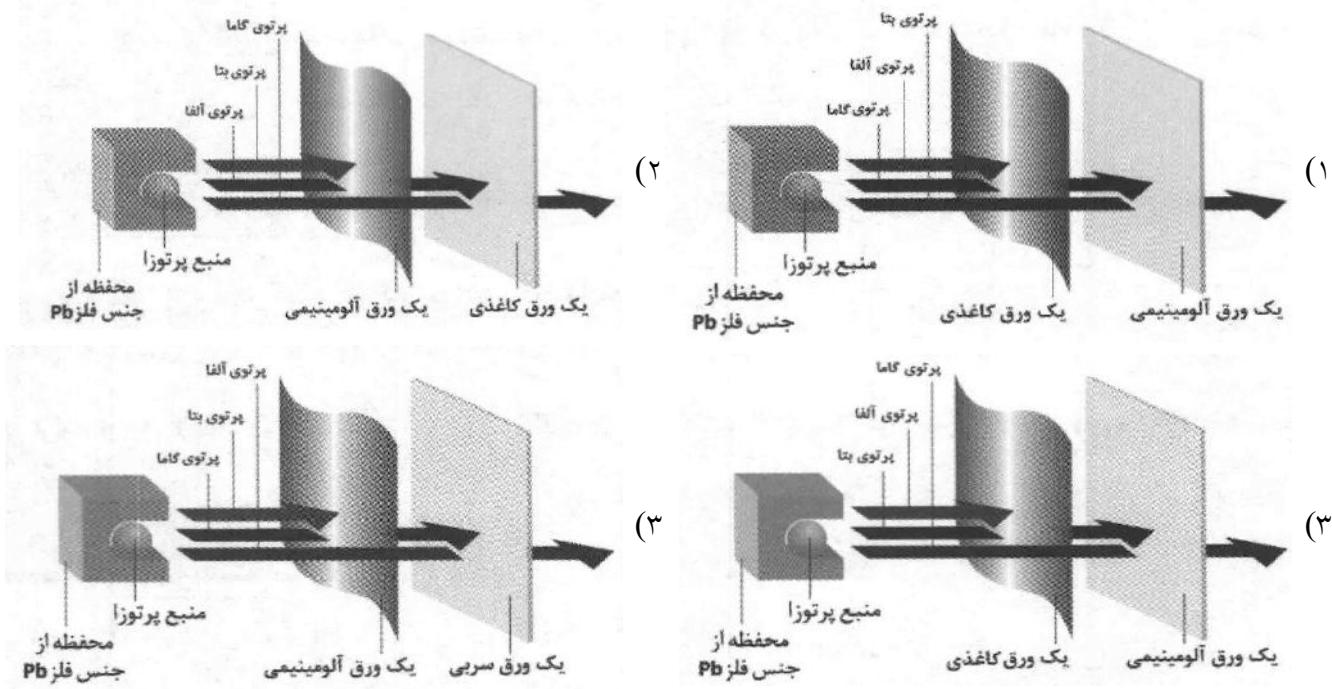
۹۵- نقره دارای دو ایزوتوپ طبیعی با جرم‌های $106/91$ و $108/90$ واحد جرم اتمی است، با توجه به این که جرم اتمی میانگین نقره برابر $107/87$ واحد جرم اتمی است، درصد فراوانی ایزوتوپ سنگین‌تر آن به تقریب کدام است؟

- (۱) $37/25$
- (۲) $39/42$
- (۳) $48/24$
- (۴) $47/25$

۹۶- زیر لایه‌ای که عدد کواتومی اوربیتالی آن ۳ است، حداکثر گنجایش چند الکترون را دارد؟

- (۱) ۸
- (۲) ۱۰
- (۳) ۱۴
- (۴) ۱۸

۹۷- در کدام گزینه، مقایسه قدرت نفوذ پرتوهای منتشر شده از یک منبع پرتوza، به درستی نشان داده شده است؟

۹۸- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- ایزوتوپ‌های یک عنصر، جرم اتمی و خواص متفاوتی دارند.
- رادرفورد برای نخستین بار به وجود سه تابش مختلف در مواد پرتوزا پی بردا.
- براساس مدل اتمی تامسون، با افزایش نوترون‌ها، جرم اتم‌ها افزایش می‌یابد.
- با توجه به شمار ایزوتوپ‌های طبیعی اکسیژن و هیدروژن در یک نمونه طبیعی آب، ۹ نوع مولکول آب وجود دارد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۹۹- آب معمولی و آب سنگین در کدام مورد با هم تفاوتی ندارند؟

(۱) مجموع شمار الکترون‌ها

(۲) چگالی

(۳) نقطه جوش

(۴) مجموع شمار نوترون‌ها

۱۰۰- باروت سیاه مخلوطی است که در آن پتاسیم ..... وجود دارد و افروzen براده‌های آهن به آن جرقه‌های ..... رنگ و گرد ..... در آن نور سفید تولید می‌کند.

(۱) کلرات - سبز - آلومینیوم

(۲) نیترات - نارنجی - منزیم

(۳) کلرات - نارنجی - منزیم

۱۰۱- عبارت «پروتون‌ها تنها ذره سازنده هسته نیستند»، اولین بار توسط کدام دانشمند بیان شد؟

(۱) ماری کوری (۲) موزلی (۳) رادرفورد (۴) چادویک

۱۰۲- یک واکنش شیمیایی است که با عبور جریان برق از درون یک محلول به وقوع می‌پیوندد، اجرای چنین آزمایش‌هایی توسط ..... به کشف ..... انجامید.

(۱) برقکافت - فارادی - الکترون

(۲) جورج استونی - اتم

(۳) تخلیه الکتریکی - فارادی - جورج استونی - الکترون

(۴) الکترون

۱۰۳- کدام مطلب درست است؟

- (۱) در هر لایه الکترونی اتم، همه الکترون‌ها عدد کوانتمومی ۱ برابر دارند.
- (۲) در اتم همه عنصرهای واسطه، زیرلایه s در لایه ظرفیت حالی است.
- (۳) وجود هسته در اتم توسط تامسون پیشگویی شد و رادرفورد آن را کشف کرد.
- (۴) وجود نوترون در هسته اتم، توسط رادرفورد پیشگویی شد و چادویک آن را کشف کرد.

۱۰۴- در اتم کدام عنصر، مجموع عددان کوانتمومی s الکترون‌ها کمتر است؟

۱۰۵- چند مورد از مطالب زیر درست‌اند؟

- آنیون تکاتمی و پایدار عنصر X^{34} دارای ۷۰ ذره زیراتمی باردار است.

- بر پایه قاعده هوند، در هر اوربیتال اتمی، تنها دو الکترون می‌توانند جای گیرند.

- جهت‌گیری اوربیتال‌ها در فضای پیرامون اتم، با عدد کوانتمومی m_l مشخص می‌شود.

- شمار الکترون‌ها در زیرلایه $3d$ اتم Fe^{3d} با شمار الکترون‌ها در زیرلایه $3p$ اتم K^{3p} برابر است.

۱۰۶- کدام مطلب درست است؟

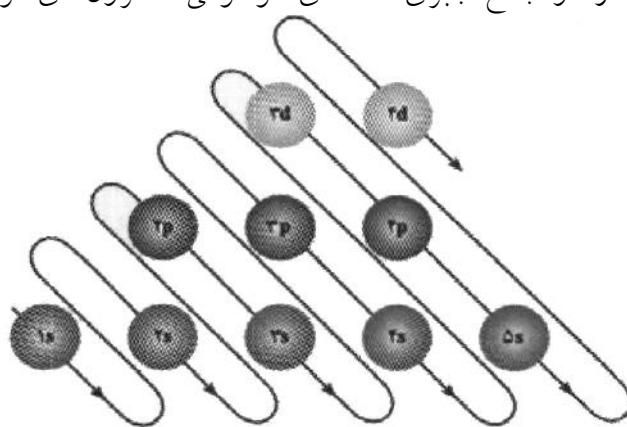
(۱) بیش‌تر هسته‌هایی که ۸۴ یا بیش از این تعداد، پروتون دارند براثر واکنش‌های تلاشی هسته‌ای به هسته‌های پایدار تبدیل می‌شوند.

(۲) طیف سنج جرمی دستگاهی است که به کمک آن، جرم اتم‌ها را به طور تقریبی اندازه‌گیری می‌کنند.

(۳) استفاده از نمک خوارکی در رژیم غذایی برای سالم ماندن غده تیروئید ضروری است.

(۴) آب سنگین به مانند آب معمولی با فلز پتاسیم واکنش می‌دهد.

۱۰۷- شکل زیر ترتیب پر شدن تعدادی از زیرلایه‌ها را نشان می‌دهد. اگر در اتم عنصری، همه این زیرلایه‌ها از الکترون پر باشند، این عنصر در کدام دسته از جدول تناوبی قرار دارد و جمع جبری عددان کوانتمومی الکترون‌های موجود در بیرونی‌ترین زیرلایه اتم آن در حالت پایه چه قدر است؟

۱۰، d (۱)

۶۰، s (۲)

۶۰، d (۳)

۱۰، s (۴)

۱۰۸- عدد اتمی عنصری برابر با ۲۵ است. عدد کوانتمومی مغناطیسی چند الکtron در اتم این عنصر برابر با صفر است و در آرایش الکترونی مورد انتظار برای اتم عنصری با عدد اتمی ۲۴، چند الکترون جفت نشده مشاهده می‌شود؟

(۱) ۱۳ و ۶ (۲) ۱۲ و ۴ (۳) ۱۳ و ۴ (۴) ۱۲ و ۶

۱۰۹- چند مورد از مطالب زیر درست‌اند؟

- «آفبا» یک واژه آلمانی به معنای «بناگذاری» است.

- الکترون به واسطه گردش حول محور خود، به یک آهنربای ریز تبدیل می‌شود.

- مدل کوانتومی اتم به ما این امکان را می‌دهد که چگونگی آرایش الکترونی در اتم‌ها را تعیین کنیم.

- الکترون‌های موجود در لایه الکترونی چهارم، گروه‌های کوچک‌تری تشکیل می‌دهند که شمار آنها برابر با چهار است.

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

۱۱۰- در اتم چه تعداد از عنصرهای دوره چهارم جدول تناوبی، جمع جبری عددی کوانتومی مغناطیسی اسپین الکترون‌ها برابر با صفر است؟

۵) ۴

۶) ۳

۷) ۲

۸) ۱

۱۱۱- در اتم Sb_{51} ، چند لایه الکترونی اشغال شده از الکترون وجود دارد و نسبت شمار اوربیتال‌های پر به شمار اوربیتال‌های نیمه‌پر در این اتم چه قدر است؟ (عددی را از راست به چپ بخوانید.)

۹) ۴

۱۰) ۳

۱۱) ۲

۱۲) ۱

۱۱۲- آخرین الکترون Zr_{40} و Sr_{38} به ترتیب از راست به چپ در کدام زیرلایه‌ها قرار می‌گیرد؟

d, p (۴)

s, d (۳)

s, s (۲)

d, s (۱)

۱۱۳- چند مورد از مطالب زیر درست‌اند؟

- در حالت پایه اتم همه الکترون‌ها در پایدارترین تراز انرژی (لایه $n = 1$) جا می‌گیرند.

- بر پایه قاعده هوند، دو الکترون در یک اوربیتال با اسپین‌های مخالف جای می‌گیرند.

- تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترون‌ها در یون M^{3+}_{57} برابر ۲۵ است.

- محاسبه بار به جرم الکترون توسط رابرت میلیکان انجام شد.

- در اتم Tc_{43} ، 15 الکترون دارای عدد کوانتومی $l = 2$ است.

۱۳) ۴

۱۴) ۳

۱۵) ۲

۱۶) ۱